

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Народному депутату України
Ландіку В. І.

Шановний Володимире Івановичу!

Із 01.03.2006 року, відповідно до нової редакції Закону України «Про телебачення і радіомовлення», провайдери програмної послуги зобов'язані забезпечувати абонентам можливість перегляду пакета програм універсальної програмної послуги.

Це штучне нововведення стало «дуже корисним» для телерадіоорганізацій, які ведуть ефірне мовлення, оскільки без жодних зусиль, навіть без підписання договорів, їхні програми почали поширюватися в обов'язковому порядку кожним провайдером, чий телекомунікаційні мережі знаходяться на території мовлення цих телеорганізацій.

Водночас внаслідок прийняття цього Закону – шляхом позбавлення підприємців певної категорії можливості самостійно формувати програми діяльності, вибирати постачальників і споживачів програмних послуг – було порушено конституційні основи правопорядку у сфері господарювання, який передбачає визнання всіх суб'єктів права власності рівними перед законом.

Тому об'єднання операторів, що надають послуги платного телебачення, неодноразово зверталися до народних депутатів України, у тому числі й до Вас, шановний Володимире Івановичу, з пропозиціями внести зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та привести законодавство України у відповідність до європейських стандартів діяльності у сфері телерадіомовлення.

Внесення цих змін пояснюється також необхідністю пристосувати вітчизняне законодавство до вимог технологічного прогресу, конвергенції телекомунікаційних мереж, розвитку ринку програмних послуг та змін у попиті споживачів таких послуг у сфері телерадіомовлення. Технологічне зближення між різними телекомунікаційними мережами вимагає створення правової бази, що охоплює всі порівняльні послуги, незалежно від технологій, які використовуються при їх наданні. Ми впевнені: **держава повинна забезпечити об'єктивні, прозорі, недискримінаційні та пропорційні права, умови та процедури регулювання для всіх категорій мовників та провайдерів програмної послуги, незалежно від використовуваних ними технологій.**

Незважаючи на це 15.06.2010 року до Верховної Ради України Вами було подано для розгляду проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання взаємовідносин у сфері телебачення та телекомунікацій». Ним передбачається змінити визначення універсальної програмної послуги, внаслідок чого кожен провайдер програмної послуги буде зобов'язаний включити до **всіх** пакетів **усі** українські телепрограми мовників, які здійснюють не тільки ефірне, а й супутникове мовлення.

Серед позитивних моментів проекту – пропозиція врегулювати доступ до обов'язкових телепрограм і в Законі України «Про телекомунікації», зобов'язавши надавати універсальну програмну послуги всім суб'єктам господарювання, що надають послуги платного телебачення. Практична реалізація цієї норми позитивно позначилася б на розвитку конкурентного середовища, оскільки наразі питання надання універсальної програмної послуги різними суб'єктами, що застосовують різні

технології, не врегульовано, а це ставить у привілейоване становище ті підприємства, які застосовують, наприклад, супутникові чи IP-технології.

Ініціатива перегляду принципів регулювання універсальної програмної послуги загалом підтримується професійними об'єднаннями підприємств, які надають послуги платного телебачення. Однак в запропонованому Вами законопроекті містяться і положення, які з кількох причин є неприйнятними. Навіть більше, замість приведення умов господарської діяльності суб'єктів господарювання до загальноєвропейських стандартів, усунення дискримінаційних механізмів ринку телерадіомовлення, стимулювання підвищення якості програмних послуг та розвитку конкурентного середовища у сфері телебачення пропонуються зміни, які нищать в Україні ринок платного телебачення.

Так, згідно з державним реєстром Національної ради з питань телебачення та радіомовлення (*далі – Національної ради*), в Україні нараховується понад 100 телерадіоорганізацій, які ведуть ефірне й супутникове мовлення, і кількість їх зростає рік у рік. Однак більшість власників нових супутникових телепрограм не є резидентами України, і тому теза про підтримку національного мовника недоречна. Наразі в Україні нараховується лише декілька багатоканальних телемереж, які здатні технічно забезпечити одночасну ретрансляцію 100 програм, – всі інші ж, понад 600, одного дня опиняться поза законом в умовах притягнення до відповідальності. Мільйони громадян водночас будуть позбавлені можливості перегляду УСІХ БЕЗ ВИНЯТКУ іноземних телепрограм – російських, європейських тощо. Таким чином, запропонована Вами редакція Закону загрожує позбавити телеглядачів нашої держави їхнього природного права на отримання аудіовізуальної інформації, гарантованого ст. 10 європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Світова практика показує, що у більшості країн прийнято перелік програм, доступ до яких надається абонентові в обов'язковому порядку. Але мова йде про програми **державного та суспільного мовлення**. До речі, обов'язковість надання кабельним оператором доступу саме до таких програм було закріплено в редакції Закону України «Про телебачення і радіомовлення», що діяла до 01.03.2006 року.

У пояснювальній записці до проекту Закону сказано, що ефірні телерадіоорганізації, які здобули на конкурсі ліцензію Національної ради на ефірне чи супутникове мовлення, **фактично позбавлені можливості здійснювати мовлення**, оскільки переважна більшість антен колективного прийому, за допомогою яких приймався сигнал ефірних телерадіоорганізацій, вже перебувають у неробочому стані. При цьому безпідставно «винуватцями» їх руйнування названо операторів телекомунікацій, які прокладали кабельні мережі.

Вашу стурбованість щодо ефірних телерадіоорганізацій можна зрозуміти. Однак останню антену колективного ефірного прийому було встановлено в Україні десь наприкінці 80-х років минулого сторіччя, і супутникове мовлення до таких антен не має жодного відношення.

Не витримує ніякої критики й висновок, зроблений у пояснювальній записці, згідно з яким держава, видаючи ліцензії на ефірне та супутникове мовлення, **повинна дбати про те, щоб компанії, які сплатили за них кошти, мали змогу провадити таку господарську діяльність**. Такий підхід насамперед порушує права споживачів, яким буде нав'язано тільки українські телепрограми, за перегляд яких вони будуть змушені платити абонентську плату, без права вибору програм або відмови від них. Крім того, не береться до уваги, що провайдери програмної послуги, як і вітчизняні мовники, також є ліцензіатами Національної ради, і це не є приводом до руйнування їхнього бізнесу.

Просимо Вас врахувати перераховані вище заперечення до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання

взаємовідносин у сфері телебачення та телекомунікацій» та відкликати його з розгляду Верховної Ради України як такий, що порушує права людини, не відповідає європейським стандартам у сфері електронних комунікацій та є технічно неможливим.

Президент
асоціації «Укртелемережа»

В. Л. Аніпченко

Президент Асоціації «Західно-Українська
гільдія операторів кабельного телебачення»

В. С. Волокітін

Голова правління Всеукраїнської асоціації
операторів кабельного телебачення та
телеінформаційних мереж

Ю.О. Лабунський

Президент
Телекомунікаційної палати України

В. І. Ляхов

Генеральний директор
Донецького регіонального об'єднання
телерадіокомпаній, операторів ефірного,
ефірно-кабельного та кабельного мовлення
«Донбастелемережа»

О. В. Остапенко

Генеральний директор
Співки кабельного телебачення України

О.О. Швець